

Vanha Raahe ry

Huomautus Vanhan Raahen suojelukaavaluonnokseen AKM 242

Raahe perustettiin suojaiselle satamapaikalle, josta johtivat väylät etelään ja pohjoiseen, ja rannalle rakennettiin ruutukaavainen kaupunki. Sen rannimmaisena kadun edustalla sijaitsivat satama ja laivavarvi, jotka pohjoisen väylän mataloituessa ja laivakoon kasvaessa siirtyivät Varviin ja Maivaperälle, tullauksen ja mönsträyksen kuitenkin jäädessä kaupunkiin. Nykyinen Rantakatu on alkuperäisellä paikallaan ja on edelleen merikaupungin merellinen julkisivu. Vaikka viime vuosina sieltä on menetetty useita vanhoja taloja on suurempi osa rakennuksista edelleen purjelaivakauden ajalta ja ansaitsee Rakennussuojelualue SR1 merkinnän myös Cortenkadusta pohjoiseen sijaitseville Rantakadun vanhojen talojen kohdalle.

Historiallisesti Raahe ja sen Rantakatu on ainoana Pohjanmaan rannikkokaupungeista säilyttänyt alkuperäisen meriyhteytensä ja vieläpä niin, että Pakhuusinranta olisi autonomian alun laivatyypeillä tänäänkin purjehdittavissa. Näin se on uniikki edelleen elävä muistomerkki ajasta jolloin Suomen valtion syntymisen sivistyksellinen ja kulttuurinen pohja luotiin merenkululla vaurastuneissa Perämeren rannikon porvariskodeissa. Näillä keskenään sukulaissuhteiden kautta verkottuneilla kodeilla oli suorat kontaktit Euroopan satamakaupunkien kanssa ja näistä kodeistahan olivat lähtöisin Lauantaiseuran perustajat Runeberg ja Snellman ja suurin osa heidän verkostoon, joiden alkuun sysäämän kehityksen myötä Suomesta on nykyisen kaltainen länteen orientoitunut sivistysvaltio muodostunut.